

НОРМАЛЬНІ КРАЙОВІ ЗАДАЧІ ДЛЯ НАПІВЛІНІЙНИХ ЕЛІПТИЧНИХ СИСТЕМ У ВАГОВИХ ПРОСТОРАХ УЗАГАЛЬНЕНИХ ФУНКЦІЙ

Встановлено розв'язність у вагових просторах узагальнених функцій нормальних крайових задач для лінійних еліптичних за Петровським систем диференціальних рівнянь та знайдено достатні умови розв'язності таких задач для напівлінійних еліптичних систем диференціальних рівнянь з крайовими даними з вагових просторів узагальнених функцій.

Вступ. Лінійні еліптичні крайові задачі досить повно вивчені у просторах узагальнених функцій Соболева, Гельдера, Лізоркіна – Трібеля та Нікольського – Бесова, в уточнених шкалах банахових просторів: в просторах Хермандера – Волевіча – Панеяха (див. [1, 2, 8–10, 14, 16, 24] і бібліографію в них), з правими частинами із сильними степеневими особливостями [9, 15], у просторах типу $\mathcal{D}'$ [5, 11], а у [12] – у вагових просторах узагальнених функцій [26]. У працях М. Л. Горбачука, В. І. Горбачук [4], Ж.-Л. Ліонса, Е. Мадженеса, Р. Сейлора, В. В. Городецького диференціальні оператори досліджуються у просторах Шварца та просторах аналітичних узагальнених функцій.

Активно вивчаються крайові задачі для напівлінійних еліптичних рівнянь і з негладкими коефіцієнтами (див., наприклад, [7, 17–23, 25]).

У цій статті встановлено існування та єдиність розв'язку нормальної крайової задачі для лінійної еліптичної за Петровським системи диференціальних рівнянь з правими частинами з вагових просторів узагальнених функцій, що як окремі випадки містять функції із сильними степеневими особливостями. Також одержано достатні умови розв'язності крайових задач для напівлінійних еліптичних систем рівнянь з заданими на межі області узагальненими функціями.

Основні позначення та означення. Нехай Ω_0 – область в $\mathbb{R}^n$, обмежена замкненою поверхнею Ω_1 класу C^∞ ,

$$A = \sum_{|\alpha| \leq 2b} a_\alpha(x) D^\alpha, \quad B_j(x, D) = \sum_{|\alpha| \leq r_j} b_{j\alpha}(x) D^\alpha, \quad j = 1, \dots, m, \quad m = bp,$$

де $a_\alpha(x)$ – квадратні $p \times p$ матриці з елементами $a_\alpha^{v\mu} \in C^\infty(\Omega_0)$; $b_{j\alpha}(x)$ – рядки довжини p з елементами з $C^\infty(\Omega_1)$, $j = 1, \dots, m$, $\alpha = (\alpha_1, \dots, \alpha_n)$ – мультиіндекс, $|\alpha| := \alpha_1 + \dots + \alpha_n$; $D^\alpha = \frac{\partial^{|\alpha|}}{\partial x_1^{\alpha_1} \dots \partial x_n^{\alpha_n}} = \left(\frac{\partial}{\partial x_1}\right)^{\alpha_1} \dots \left(\frac{\partial}{\partial x_n}\right)^{\alpha_n}$; A – рівномірно еліптичний за Петровським матричний диференціальний вираз.

Матрицею Діріхле порядку $(2b, p)$ називають [16] матрицю крайових диференціальних виразів, яку переставлянням рядків можна звести до вигляду

$$(B_0(x, D), \dots, B_{2b-1}(x, D))^\top,$$

де $B_j(x, D) \equiv \sum_{|\alpha| \leq j} d_{j\alpha}(x) D^\alpha$, $d_{j\alpha}(x)$ – квадратні $p \times p$ матриці, при цьому

$$\det B_{j_0}(x, v) = \det \sum_{|\alpha|=j} d_{j\alpha}(x) v^\alpha \neq 0, \quad x \in \Omega_1,$$

де $v = v(x)$ – орт внутрішньої нормалі до Ω_1 у точці x .

Систему крайових диференціальних виразів $\{B_j\}_{j=1}^m$ називають *нормальною* [16], якщо матрицю $B = (B_1, \dots, B_m)^\top$ можна доповнити новими рядками до матриці Діріхле порядку $(2b, p)$.

Вважатимемо, що система $\{B_j\}_{j=1}^m$ рівномірно накриває A [16], а також є нормальною.

Розглянемо нормальну еліптичну крайову задачу

$$A(x, D)u(x) = F_0(x), \quad x \in \Omega_0, \quad (1)$$

$$B_j(x, D)u(x) = F_j(x), \quad x \in \Omega_1, \quad j = 1, \dots, m. \quad (2)$$

Згідно з [16], існують такі крайові диференціальні вирази B_j^* , C_j , C_j^* , $j = 1, \dots, m$, відповідно порядків r_j^* , m_j , m_j^* , причому $r_j + m_j^* = m_j + r_j^* = 2b - 1$, що справджується формула Гріна

$$\int_{\Omega_0} [v^\top Au - (A^*v)^\top u] dx = \sum_{j=1}^m \int_{\Omega_1} [C_j^*v B_j u - B_j^*v C_j u] dS \quad \forall u, v \in C^\infty(\bar{\Omega}_0),$$

де A^* – формально спряжений до A диференціальний вираз.

Нехай $(G_0(x, y), G(x, y)) = (G_0(x, y), \dots, G_m(x, y))$ – матриця Гріна задачі (1), (2) [6, § 13; 8]. Існування її доведено в [2]. Властивості інтегральних операторів Гріна $G_j \varphi = \int_{\Omega_j} G_j(\cdot, y) \varphi(y) dy$, $j = 0, \dots, m$, вивчалися на соболевських [24] і гельдерових [6, 8] просторах вектор-функцій φ .

У цій роботі дослідимо спряжені оператори Гріна $G_j^* \varphi = \int_{\Omega_0} G_j^\top(x, \cdot) \varphi(x) dx$, $j = 0, \dots, m$, на

вагових просторах гладких функцій та встановимо зображення розв'язку задачі з правими частинами з вагових просторів узагальнених функцій за допомогою спряжених операторів Гріна.

Введемо такі позначення: $(i) = \begin{cases} 0, & i = 0, \\ 1, & i = 1, \dots, m; \end{cases} \quad r_0 = 2b; [k] - \text{ціла частинна}$

числа k ; $\rho(x, x_0)$ – нескінченно диференційовна функція в $\bar{\Omega}_0$, додатна в $\bar{\Omega}_0 \setminus x_0$, дорівнює нулеві в точці $x_0 \in \bar{\Omega}_0$, має порядок $|x - x_0|$ при $|x - x_0| \rightarrow 0$ та $\rho(x, x_0) \leq 1$, $x \in \bar{\Omega}_0$; $\rho(x)$ – нескінченно диференційовна функція в $\bar{\Omega}_0$, додатна в Ω_0 , дорівнює нулеві на Ω_1 , має порядок відстані $d(x)$ від точки $x \in \Omega_0$ до Ω_1 при $d(x) \rightarrow 0$ і $\rho(x) \leq 1$, $x \in \bar{\Omega}_0$.

Введемо функціональні простори:

$$\mathcal{D}(\bar{\Omega}_i) = C^\infty(\bar{\Omega}_i), \quad i = 0, 1,$$

$$\tilde{Z}_k(\Omega_i, x_0) = \{\varphi \in C^\infty(\bar{\Omega}_i \setminus x_0) : \rho^{|\alpha| - k}(\cdot, x_0) D^\alpha \varphi \in C(\bar{\Omega}_i) \forall \alpha\}, \quad x_0 \in \bar{\Omega}_i, \quad k \in \mathbb{R},$$

$$Z_k(\Omega_i, x_0) = \{\varphi \in C^\infty(\bar{\Omega}_i \setminus x_0) \cap C^{[k]}(\bar{\Omega}_i) : \rho^{|\alpha| - k}(\cdot, x_0) D^\alpha \varphi \in C(\bar{\Omega}_i) \forall |\alpha| \geq k\}, \quad k > 0,$$

$$Z_k(\Omega_i, x_0) = \tilde{Z}_k(\Omega_i, x_0), \quad k \leq 0, \quad i = 0, 1,$$

$$\tilde{Z}_k(\Omega_0) = \{\varphi \in C^\infty(\Omega_0) : \rho^{|\alpha| - k} D^\alpha \varphi \in C(\bar{\Omega}_0) \forall \alpha\}, \quad k \in \mathbb{R},$$

$$Z_k(\Omega_0) = \{\varphi \in C^\infty(\Omega_0) \cap C^{[k]}(\bar{\Omega}_0) : \rho^{|\alpha| - k} D^\alpha \varphi \in C(\bar{\Omega}_0) \forall |\alpha| \geq k\}, \quad k \geq 0,$$

$$Z_k(\Omega_0) = \tilde{Z}_k(\Omega_0), \quad k \leq 0.$$

Скажемо, що послідовність $\varphi_v \xrightarrow{v \rightarrow \infty} 0$ в $\tilde{Z}_k(\Omega_0, x_0)$, якщо для довільного мультиіндексу α послідовність $\varphi_{\alpha v} = \rho^{|\alpha|-k} D^\alpha \varphi_v \xrightarrow{v \rightarrow \infty} 0$ рівномірно в $\bar{\Omega}_0$; $\varphi_v \xrightarrow{v \rightarrow \infty} 0$ в $Z_k(\Omega_0, x_0)$, якщо рівномірно в $\bar{\Omega}_0$ $D^\alpha \varphi_v \xrightarrow{v \rightarrow \infty} 0$ для $|\alpha| \leq [k]$ і $\varphi_{\alpha v} \xrightarrow{v \rightarrow \infty} 0$ для $|\alpha| \geq k$.

Подібно означаємо збіжність в інших введених функціональних просторах.

Нехай V' – простір лінійних неперервних функціоналів на V , $(\varphi, F)_i = \sum_{j=1}^p (\varphi_j, F_j)_i$ – значення $F = (F_1, \dots, F_p) \in V'(\bar{\Omega}_i)$ на основній вектор-функції $\varphi = (\varphi_1, \dots, \varphi_p) \in V(\bar{\Omega}_i)$, $i = 0, 1$.

Функції з просторів Z_k , $\tilde{Z}_k$ та Z'_k , $\tilde{Z}'_k$ мають спільні властивості [11, 13], зокрема,

$$Z_{k_2} \subset Z_{k_1} \quad (\Rightarrow Z'_{k_1} \subset Z'_{k_2}) \quad \text{для } k_2 > k_1, \quad (C^k)' \subset Z'_k, \quad Z'_{-k} \subset \mathcal{D}' \quad \text{при } k > 0;$$

якщо $f \in \tilde{Z}_{-k}$, то f – регулярна узагальнена функція з $\tilde{Z}'_k$;

$$\text{якщо } g_\alpha \in L_1 \text{ при } |\alpha| \leq r, \text{ то } g = \sum_{|\alpha| \leq r} D^\alpha (\rho^{|\alpha|-k} g_\alpha) \in \tilde{Z}'_k.$$

У [3, с. 96] доведено, що лінійний функціонал F на $\mathcal{D}(\bar{\Omega}_j)$ належить простору $\mathcal{D}'(\bar{\Omega}_j)$ тоді й тільки тоді, коли

$$|(\varphi, F)_j| \leq c_j \max_{y \in \Omega_j} \max_{|\alpha| \leq \ell} |D^\alpha \varphi(y)|_p \quad \forall \varphi \in \mathcal{D}(\bar{\Omega}_j), \quad j = 0, 1, \quad (3)$$

де ℓ – деяке ціле невід'ємне число, c_j – невід'ємні сталі, $j = 0, 1$.

Подібно встановлюємо (див. [11–13]), що при $x_0 \in \Omega_j$ лінійний функціонал F на $\tilde{Z}_k(\Omega_j, x_0)$ (відповідно $Z_k(\Omega_j, x_0)$) належить простору $\tilde{Z}'_k(\Omega_j, x_0)$ (відповідно $Z'_k(\Omega_j, x_0)$) тоді й тільки тоді, коли відповідно

$$|(\varphi, F)_j| \leq c_{kj} \max_{y \in \Omega_j} \max_{|\alpha| \leq \ell} \rho^{|\alpha|-k}(y, x_0) |D^\alpha \varphi(y)|_p \quad \forall \varphi \in \tilde{Z}_k(\Omega_j, x_0),$$

$$|(\varphi, F)_j| \leq c_{kj} \max_{y \in \Omega_j} \max_{|\alpha| \leq \ell} \frac{|D^\alpha \varphi(y)|_p}{1 + \rho^{k-|\alpha|}(y, x_0)} \quad \forall \varphi \in Z_k(\Omega_j, x_0), \quad j = 0, 1. \quad (4)$$

Лінійний функціонал F на $Z_k(\Omega_0)$ належить простору $Z'_k(\Omega_0)$ тоді й тільки тоді, коли

$$|(\varphi, F)_0| \leq c_k \max_{y \in \Omega_0} \max_{|\alpha| \leq \ell} \frac{|D^\alpha \varphi(y)|_p}{1 + \rho^{k-|\alpha|}(x)} \quad \forall \varphi \in Z_k(\Omega_0). \quad (5)$$

Подібно, як у [3, §1.3, с. 94], говоримо, що узагальнена функція F , яка задовольняє (3), (4) чи (5), має порядок сингулярності $s(F) \leq \ell$.

Спряжені оператори Гріна на вагових просторах основних функцій.

Лема 1. При $k \geq 0$

$$G_i^* : \tilde{Z}_k(\Omega_0, x_0) \rightarrow Z_{k+r_i+(i)}(\Omega_{(i)}, x_0), \quad x_0 \in \Omega_{(i)}, \quad i = 0, \dots, m,$$

$$G_0^* : \tilde{Z}_k(\Omega_0) \rightarrow Z_{k+2b+1-n}(\Omega_0), \quad G_i^* : \tilde{Z}_k(\Omega_0) \rightarrow C^{k+r_i+1-n}(\Omega_1), \quad i = 1, \dots, m.$$

Для доведення застосуємо оцінки і означення з [6, с. 184–186]:

$$\left| D_y^\alpha G_{0ik}(x, y) \right| \leq C \omega^{2b-n-|\alpha|}(x, y), \quad \left| D_y^\alpha G_{jk}(x, y) \right| \leq C \omega^{\lambda_j}(x, y), \quad (6)$$

де $\lambda_j = r_j + (j) - n - |\alpha|$, $\omega^s(x, y) = 1 + |x - y|^s + x_s \ln |x - y|$, $x_s = \begin{cases} 0, & s \neq 0, \\ 1, & s = 0, \end{cases}$
 G_{0ik} , G_{jk} , $i, k = 1, \dots, p$, – елементи матриць відповідно G_0 , G_j , $j = 1, \dots, m$.

Нехай d_0 – додатне мале число. Розглянемо розбиття Ω_0 на $\Omega^1 = \{x \in \Omega_0 : d(x) < d_0\}$ і $\Omega^2 = \Omega_0 \setminus \bar{\Omega}^1$. При $\varphi \in \tilde{Z}_k(\Omega_0)$ для кожної точки $y \in \Omega_{(j)}$ дослідимо вектор-функції $v_{j\alpha}(y) = D^\alpha \int_{\Omega_0} \varphi(x) G_j(x, y) dx$, $j = 0, \dots, m$.

Як у [13], одержуємо оцінки $|v_{0\alpha}(y)|_p \leq C_0(1 + \rho^{k+2b+1-n-|\alpha|}(y))$, $y \in \bar{\Omega}^1$, де C_0 – додатна стала. Отже, якщо $\varphi \in \tilde{Z}_k(\Omega_0)$, то функції $v_{0\alpha}$ при $|\alpha| \leq k + 2b + 1 - n$ та $\rho^{|\alpha|+n-1-2b-k} v_{0\alpha}$ при $|\alpha| \geq k + 2b + 1 - n$ належать $C(\bar{\Omega}^1)$. У випадку $j = 1, \dots, m$ для кожної точки $y_0 \in \bar{\Omega}_1$ подібно одержуємо $|v_{j\alpha}(y)|_p \leq C_j[1 + \rho^{k+r_j+1-|\alpha|}(y, y_0)]$, $y \in \bar{\Omega}^1$, звідки $v_{j\alpha}$ при $|\alpha| \leq k + r_j + 1$ та $\rho^{|\alpha|-r_j-1-k}(\cdot, y_0) v_{j\alpha}$ при $|\alpha| \geq k + r_j + 1$, $j = 1, \dots, m$, належать $C(\bar{\Omega}^1)$.

Для кожної точки $y \in \Omega^2$ використовуємо відомі результати. $\blacklozenge$

Формулювання лінійної крайової задачі. Теорема існування та єдиності. Припустимо, що виконуються умови:

$$(\mathbf{F}, x_0): x_0 \in \Omega_1, F_j \in Z'_{q_j}(\Omega_{(j)}, x_0), j = 0, \dots, m, k \geq k_0 = \max_{0 \leq j \leq m} \{q_j - r_j - (j)\};$$

$$(\mathbf{F}): F_0 \in Z'_{q_0}(\Omega_0), F_j \in \mathcal{D}'(\Omega_1), s(F_j) \leq q_j, j = 1, \dots, m, k \geq k_{00}, k_{00} = k_0 + 2b + n - 1.$$

Означимо простори

$$X_k(\bar{\Omega}_0, x_0) = \{\psi \in Z_{k+2b}(\Omega_0, x_0) : A^* \psi \in \tilde{Z}_k(\Omega_0, x_0), C_j^* \psi \in Z_{k+r_j+1}(\Omega_1, x_0),$$

$$B_j^* \psi = 0, j = 1, \dots, m\},$$

$$X_k(\bar{\Omega}_0) = \{\psi \in Z_{k+1-n+2b}(\Omega_0) : A^* \psi \in \tilde{Z}_k(\Omega_0), B_j^* \psi = 0, j = 1, \dots, m\}.$$

Можна показати (див. [13]), що при $k \geq 0$ простори $X_k(\bar{\Omega}_0, x_0)$, $X_k(\bar{\Omega}_0)$ непорожні.

Означення 1. За припущення $(\mathbf{F})$ ($(\mathbf{F}, x_0)$) розв'язком задачі (1), (2) назвемо узагальнену функцію $u \in \tilde{Z}'_k(\Omega_0)$ (відповідно $u \in \tilde{Z}'_k(\Omega_0, x_0)$), яка задовольняє тотожність

$$(A^* \psi, u)_0 = (\psi, F_0)_0 + \sum_{j=1}^m (C_j^* \psi, F_j)_1 \quad \forall \psi \in X_k(\bar{\Omega}_0) \quad (\forall \psi \in X_k(\bar{\Omega}_0, x_0)).$$

Теорема 1. За припущення $(\mathbf{F})$ (відповідно $(\mathbf{F}, x_0)$) існує єдиний у $\tilde{Z}'_k(\Omega_0)/N$ (відповідно у $\tilde{Z}'_k(\Omega_0, x_0)/N$) розв'язок задачі (1), (2), який виражається формулою

$$(\varphi, u)_0 = (G_0^* \varphi, F_0)_0 + \sum_{j=1}^m (G_j^* \varphi, F_j)_1 \quad \forall \varphi \in \tilde{Z}_k(\Omega_0) \quad (\forall \varphi \in \tilde{Z}_k(\Omega_0, x_0)),$$

де N – ядро задачі (1), (2).

Теорему доводимо, як у [13], використовуючи лему 1.

Достатні умови розв'язності крайової задачі для напівлінійної системи. Вивчимо задачу

$$A(x, D)u(x) = F_0(x, \partial_r u), \quad x \in \Omega_0, \quad (7)$$

$$B_j(x, D)u(x) = F_j(x), \quad x \in \Omega_1, \quad j = 1, \dots, m. \quad (8)$$

Тут r – ціле число, $0 \leq r \leq 2b - 1$; $\partial_r u$ – матриця розміру $p \times M(r)$, елементами якої є вектор-функція u та її похідні до порядку r ; $F_0(x, z)$, $z = (z_{(0, \dots, 0)}, z_{(1, 0, \dots, 0)}, \dots, z_\alpha, \dots)$, – визначена на $\Omega_0 \times M_{p \times M(r)}$ вектор-функція зі значеннями в $\mathbb{R}^p$, де $M_{p \times s}$ – клас матриць розміру $p \times s$ із дійсними коефіцієнтами.

Означимо такі простори (при $k \geq 0$):

$$M_{k,r}^p(\Omega_0) = \left\{ v \in W_{1,\text{loc}}^r(\Omega_0) : \|v\|_{k,r} = \sum_{|\gamma| \leq r} \int_{\Omega_0} \rho^{k+|\gamma|}(x) |D^\gamma v(x)|_p dx < +\infty \right\},$$

$$\begin{aligned} M_{k,r}^p(\Omega_0, x_0) &= \left\{ v \in W_{1,\text{loc}}^r(\Omega_0 \setminus x_0) : \|v\|_{k,r,x_0} = \right. \\ &= \left. \sum_{|\gamma| \leq r} \int_{\Omega_0} \rho^{k+|\gamma|}(x, x_0) |D^\gamma v(x)|_p dx < +\infty \right\}, \end{aligned}$$

де $W_{1,\text{loc}}^r(\Omega_0) = \{v \in L_{1,\text{loc}}(\Omega_0) : D^\gamma v \in L_{1,\text{loc}}(\Omega_0) \forall |\gamma| \leq r\}$.

Нехай спряжена до (1), (2) задача однозначно розв'язна і виконується одне з припущень:

$$(\mathbf{Z}): \quad F_j \in Z'_{q_j}(\Omega_1), \quad 1 \leq q_j \leq m, \quad k > k'_0 + n - 1, \quad k'_0 = \max_{1 \leq j \leq m} \{q_j - r_j - (j)\};$$

$$(\mathbf{Z}, x_0): \quad F_j \in Z'_{q_j}(\Omega_1, x_0), \quad x_0 \in \Omega_1, \quad 1 \leq j \leq m, \quad k \geq k'_0.$$

Означення 2. За припущення $(\mathbf{Z})$ (відповідно $(\mathbf{Z}, x_0)$) розв'язком задачі (7), (8) назвемо узагальнену вектор-функцію $u \in M_{k,r}^p(\Omega_0)$ (відповідно $u \in M_{k,r}^p(\Omega_0, x_0)$), що задовольняє умову

$$\begin{aligned} \int_{\Omega_0} (A^* \psi)^\top \cdot u dx &= \int_{\Omega_0} \psi^\top(x) F_0(x, \partial_r u(x)) dx + \sum_{j=1}^m (C_j^* \psi, F_j)_1, \\ \forall \psi &\in X_k(\bar{\Omega}_0) \quad (\forall \psi \in X_k(\bar{\Omega}_0, x_0)). \end{aligned}$$

Позначимо $g_j(x) = (G_j(x, \cdot), F_j(\cdot))_1$, $j = 1, \dots, m$, $g_0(x) = \sum_{j=1}^m g_j(x)$, $x \in \Omega_0$.

Лема 2. Якщо виконується припущення $(\mathbf{Z})$ (відповідно $(\mathbf{Z}, x_0)$), тоді $g_0 \in M_{k,r}^p(\Omega_0)$ (відповідно $g_0 \in M_{k,r}^p(\Omega_0, x_0)$).

Д о в е д е н н я. Використовуємо структуру узагальнених функцій. У випадку $F_j \in Z'_{q_j}(\Omega_1, x_0)$, $j = 1, \dots, m$, за формулою (4) для довільної $\varphi \in Z_{q_j}(\Omega_1, x_0)$ маємо

$$|(\varphi, F_j)_1| \leq c_{kj} \max_{y \in \Omega_1} \max_{|\alpha| \leq \ell_j} \frac{|D^\alpha \varphi(y)|_p}{1 + \rho^{q_j - |\alpha|}(y, x_0)},$$

де ℓ_j – деякі цілі невід'ємні числа (порядки сингулярностей F_j), $j = 1, \dots, m$.

Тоді

$$\int_{\Omega_0} \rho^k(x, x_0) |g_j(x)|_p dx \leq c_{kj} \max_{y \in \Omega_1} \max_{|\alpha| \leq \ell_j} \int_{\Omega_0} \frac{\rho^k(x, x_0) |D^\alpha G_j(x, y)|_p dx}{1 + \rho^{q_j - |\alpha|}(y, x_0)},$$

$$j = 1, \dots, m.$$

Як у [13], використовуючи (6), знаходимо, що при $k \geq k'_0$

$$\int_{\Omega_0} \rho^k(x, x_0) |g_j(x)|_p dx \leq b_{kj} \max_{y \in \Omega_1} [1 + \rho^{k+r_j+(j)-\ell_{0j}}(y, x_0)] < \infty,$$

де $\ell_{0j} = \min\{\ell_j, q_j\}$, $j = 1, \dots, m$.

За припущення **(Z)**, враховуючи оцінки (5), (6), знаходимо, що при $k \geq k'_0 + n - 1$

$$\int_{\Omega_0} \rho^k(x) |g_j(x)|_p dx \leq c_{kj} \max_{y \in \Omega_1} \max_{|\alpha| \leq \ell_j} [1 + \rho^{k+r_j+1-n-2b-\ell_{0j}}(y)] < \infty,$$

$$j = 1, \dots, m.$$

Такі самі оцінки одержуємо для

$$\int_{\Omega_0} \rho^{k+|\gamma|}(x) |D^\gamma g_j(x)|_p dx, \quad |\gamma| \leq r, \quad j = 1, \dots, m. \quad \blacklozenge$$

У просторах $M_{k,r}^p(\Omega_0)$ і $M_{k,r}^p(\Omega_0, x_0)$ розглянемо кулі

$$M_{k,r,C}^p(\Omega_0) = \{v \in M_{k,r}^p(\Omega_0) : \|v\|_{k,r} \leq C\},$$

$$M_{k,r,C}^p(\Omega_0, x_0) = \{v \in M_{k,r}^p(\Omega_0, x_0) : \|v\|_{k,r,x_0} \leq C\}.$$

Теорема 2. Нехай виконуються припущення **(Z)** (відповідно **(Z, x₀)**), існує додатна стала K_0 така, що для всіх $C > K_0$ і для всіх $v, w \in M_{k,r,C}^p(\Omega_0)$ ($v, w \in M_{k,r,C}^p(\Omega_0, x_0)$) справджуються оцінки

$$\int_{\Omega_0} |F_0(y, \partial_r v(y))|_p dy \leq h(C),$$

$$\int_{\Omega_0} |F_0(y, \partial_r v(y)) - F_0(y, \partial_r w(y))|_p dy \leq h'_C \|v - w\|_{k,r}$$

$$\left(\int_{\Omega_0} |F_0(y, \partial_r v(y)) - F_0(y, \partial_r w(y))|_p dy \leq h'_C \|v - w\|_{k,r,x_0} \right),$$

де $h(z)$ і $h'_C(z)$, $z \in [0, +\infty)$, – неперервні монотонно неспадні функції, додатні на $(0, +\infty)$ і такі, що $\frac{h(z)}{z} \rightarrow 0$, $h'_C(0) = 0$. Тоді існує розв'язок $u \in M_{k,r}^p(\Omega_0)$ ($u \in M_{k,r}^p(\Omega_0, x_0)$) задачі (7), (8).

Д о в е д е н н я. Згідно з лемою 2 $g_0 \in M_{k,\ell}^p(\Omega_0)$ за припущення **(Z)** і $g_0 \in M_{k,\ell}^p(\Omega_0, x_0)$ за припущення **(Z, x₀)**. Як у [13], доводимо, що розв'язок у просторі $M_{k,r}^p(\Omega_0)$ (відповідно у $M_{k,r}^p(\Omega_0, x_0)$) системи інтегро-диференціальних рівнянь

$$u = Hu + g_0,$$

де $(Hv)(x) = \int_{\Omega_0} G_0(x, y) F_0(y, \partial_r v(y)) dy$, є розв'язком задачі (7), (8) за припущення **(Z)** (відповідно **(Z, x₀)**).

На $M_{k,r,C}^p(\Omega_0)$ (відповідно $M_{k,r,C}^p(\Omega_0, x_0)$) означимо оператор $H_1 : H_1 v = H v + g_0$, $v \in M_{k,r,C}^p(\Omega_0)$ ($v \in M_{k,r,C}^p(\Omega_0, x_0)$). Можна показати [13], що за умов теореми оператор H_1 задовольняє умови принципу Шаудера. $\blacklozenge$

Теорема 3. *Нехай*

$$\begin{aligned} |F_0(x, z)|_p &\leq \sum_{s=0}^r A_s \sum_{|\gamma|=s} |z_\gamma|_p^{\eta_s} + A, & x \in \Omega_0, & z \in M_{p \times M(r)}, \\ |F_0(x, z^1) - F_0(x, z^2)|_p &\leq B \sum_{s=0}^{\ell} \sum_{|\gamma|=s} |z_\gamma^1 - z_\gamma^2|_p^{\eta_s}, & x \in \Omega_0, \\ z^1, z^2 &\in M_{p \times M(r)}, & \eta_s \in (0, 1), & A_s, A, B \geq 0. \end{aligned}$$

Тоді за припущення **(Z)** при

$$k'_0 + n - 1 < k' = \min_{s: A_s \neq 0, 0 \leq s \leq r} \left\{ -s - 1 + \frac{1}{\eta_s} \right\}, \quad k'_0 + n - 1 < k < k' \quad (9)$$

існує розв'язок задачі (7), (8) $u \in M_{k,r}^p(\Omega_0)$, а за припущення **(Z, x_0)** при

$$k'_0 < k_1 = \min_{s: A_s \neq 0, 0 \leq s \leq r} \left\{ \frac{n}{\eta_s} - n - s \right\}, \quad k'_0 < k < k_1 \quad (10)$$

існує розв'язок задачі (7), (8) $u \in M_{k,r}^p(\Omega_0, x_0)$.

Д о в е д е н н я. Використовуючи нерівність Гельдера, покажемо, що функція F_0 задовольняє умови теореми 2. Справді, за припущення **(Z)** за лемою 2 $g_0 \in M_{k,r,C}^p(\Omega_0)$ і

$$\begin{aligned} \int_{\Omega_0} |F_0(y, \partial_r v(y))|_p dy &\leq \sum_{s=0}^r A_s \sum_{|\gamma|=s} \int_{\Omega_0} \rho^{-(k+s)\eta_s} [\rho^{k+s} |D^\gamma v|_p]^{\eta_s} dx + A |\Omega_0| \leq \\ &\leq \sum_{s=0}^r A_s d_{k,s} \cdot \|v\|_{k,r}^{\eta_s} + A |\Omega_0|, \end{aligned}$$

де $|\Omega_0|$ – міра Ω_0 , $d_{k,s} = \left[\int_{\Omega_0} \rho^{-(k+s)\eta_s/(1-\eta_s)}(x) dx \right]^{1-\eta_s}$. При $k < k'$ інтеграли

$d_{k,s}$ збігаються, тому при $v \in M_{k,r,C}^p(\Omega_0)$ матимемо

$$\int_{\Omega_0} |F_0(y, \partial_r v(y))|_p dy \leq \sum_{s=0}^r R_s \cdot C^{\eta_s} + A |\Omega_0|, \quad R_s = A_s \cdot d_{k,s}.$$

При $\eta_s \in (0, 1)$, $0 \leq s \leq r$, функція $h(t) = \sum_{s=0}^r R_s \cdot t^{\eta_s} + A |\Omega_0|$ задовольняє умови теореми 2.

Аналогічно за тих самих припущень показуємо виконання другої умови теореми 2 із функцією $h'_C(z) = B \sum_{s=0}^r d_{k,s} \cdot z^{\eta_s}$.

За припущення **(Z, x_0)** згідно з лемою 2 $g_0 \in M_{k,r,C}^p(\Omega_0, x_0)$, тоді одержуємо подібну оцінку, де замість $d_{k,s}$ є інтеграли

$$d_{k,s,x_0} = \left[\int_{\Omega_0} \rho^{-(k+s)\eta_s/(1-\eta_s)}(x, x_0) dx \right]^{1-\eta_s},$$

збіжні при $k < k_1$. $\blacklozenge$

Зауваження. При $\eta_s \in \left(0, \frac{1}{s+n-1-r_0}\right)$, $s=0, \dots, r$, де $r_0 = \min_{1 \leq j \leq m} r_j$, умова (9) може виконуватись для всіх $q_j \geq 0$, $j=1, \dots, m$, а при $\eta_s \in \left(0, \frac{1}{n+s}\right)$, $s=0, \dots, r$, – для $k'_0 \geq 0$ (зокрема, для $q_j \geq r_j + 1$, $j=1, \dots, m$).

При $\eta_s \in \left(0, \frac{n}{n+s-r_0-1}\right)$, $s=0, \dots, r$, умова (10) може виконуватись для всіх $q_j \geq 0$, $j=1, \dots, m$, а при $\eta_s \in \left(0, \frac{n}{n+s}\right)$, $s=0, \dots, r$, – для $k'_0 \geq 0$.

1. Березанский Ю. М., Крейн С. Г., Ройтберг Я. А. Теорема о гомеоморфизмах и локальное повышение гладкости вплоть до границы решений эллиптических уравнений // Докл. АН СССР. – 1963. – **148**, № 4. – С. 745–748.
2. Березанский Ю. М., Ройтберг Я. А. Теорема о гомеоморфизмах и функция Грина для общих эллиптических граничных задач // Укр. мат. журн. – 1967. – **19**, № 5. – С. 3–32.
Te same: Berezanskii Yu. M., Roitberg Ya. A. A theorem on homeomorphisms and the Green's function for general elliptic boundary problems // Ukr. Math. J. – 1967. – **19**, No. 5. – P. 509–530.
3. Владимиров В. С. Обобщенные функции в математической физике – Москва: Наука, 1979. – 320 с.
4. Горбачук В. И., Горбачук М. Л. Граничные задачи для дифференциально-операторных уравнений. – Киев: Наук. думка, 1984. – 284 с.
5. Гупало А. С., Лопушанская Г. П. Об одном представлении решения обобщенной граничной задачи для эллиптической по Петровскому системы дифференциальных уравнений // Укр. мат. журн. – 1985. – **37**, № 1. – С. 116–119.
Te same: Gupalo A. S., Lopushanskaya G. P. Representation of a solution of a generalized boundary problem for a system of differential equations, elliptic in the sense of Petrovskii // Ukr. Math. J. – 1985. – **37**, No. 1. – P. 102–105.
6. Ивасишен С. Д. Матрицы Грина параболических граничных задач. – Киев: Вища шк., 1990. – 200 с.
7. Ковалевский А. А. Энтропийные решения задачи Дирихле для одного класса нелинейных эллиптических уравнений четвертого порядка // Изв. РАН. Сер. мат. – 2001. – **65**, № 2. – С. 27–80.
8. Красовский Ю. П. Дифференциальные свойства решений эллиптических граничных задач со степенными особенностями в правых частях // Изв. АН СССР. Сер. мат. – 1971. – **35**, № 1. – С. 202–209.
9. Красовский Ю. П. Свойства функций Грина и обобщенные решения эллиптических граничных задач // Изв. АН СССР. Сер. мат. – 1969. – **33**, № 1. – С. 109–137.
10. Лионс Ж.-Л., Мадженес Э. Неоднородные граничные задачи и их приложения. – Москва: Мир, 1971. – 372 с.
11. Лопушанська Г. П. Крайові задачі у просторі узагальнених функцій D' . – Львів: Вид-во Львів. нац. ун-ту, 2002. – 285 с.
12. Лопушанська Г. П. Простори узагальнених функцій для еліптичних крайових задач // Вісн. нац. ун-ту «Львів. політехніка». Фіз.-мат. науки. – 2009. – № 660. – С. 20–27.
13. Лопушанська Г. Узагальнені крайові задачі для лінійних та напівлінійних еліптичних рівнянь // Укр. мат. вісник. – 2005. – **2**, № 3. – С. 377–394.
14. Михайлець В. А., Мурач А. А. Пространства Хермандера, интерполяция и эллиптические задачи. – Київ: НАН України, Ін-т математики, 2010. – 372 с.
15. Ройтберг Я. А. О разрешимости общих граничных задач для эллиптических уравнений при наличии степенных особенностей в правых частях // Укр. мат. журн. – 1968. – **20**, № 3. – С. 412–417.
Te same: Roitberg Ya. A. Solvability of general boundary-value problems for elliptic equations with right-hand sides having power singularities // Ukr. Math. J. – 1968. – **20**, No. 3. – P. 358–362.
16. Ройтберг Я. А., Шефтель З. Г. Формула Грина и теорема о гомеоморфизмах для эллиптических систем // Успехи мат. наук. – 1967. – **22**, № 5. – С. 181–182.

17. *Ali J., Shivaji R.* Positive solutions for a class of p -laplacian systems with multiple parameters // *J. Math. Anal. Appl.* – 2007. – **335**. – P. 1013–1019.
18. *Benilan Ph., Boccardo L., Gallouet T., Gariépy R., Pierre M., Vazquez J. L.* An L_1 -theory of existence and uniqueness of solutions of nonlinear elliptic equations // *Ann. Scuola Norm. Sup. Pisa Cl. Sci.* – 1995. – **22**. – P. 241–273.
19. *Bidaut-Veron M., Yarur C.* Semilinear elliptic equations and systems with measure data: existence and a priori estimates // *Adv. Differ. Equat.* – 2002. – **7**. – P. 257–296.
20. *Boccardo L.* Some developments on Dirichlet problems with discontinuous coefficients // *Boll. Unione Mat. Ital.* – 2009. – (9) 2. – P. 285–297.
21. *Hai D. D.* Existence and uniqueness of solutions for quasilinear elliptic systems // *Proc. Amer. Math. Soc.* – 2004. – **133**, No. 1. – P. 223–228.
22. *Marcus M., Veron L.* Removable singularities and boundary traces // *J. Math. Pures Appl.* – 2001. – **80**, No. 1. – P. 879–900.
23. *Rakotonson J. M.* Generalized solutions in a new-type of sets for problems with measures as data // *Differ. Integral Equat.* – 1993. – **6**. – P. 27–36.
24. *Roitberg Ya. A.* Elliptic boundary value problems in the spaces of distributions. – Dordrecht: Kluwer Acad. Publishers, 1996. – XII + 415 p.
25. *Shishkov A., Veron L.* Diffusion versus absorption in semilinear elliptic equation // *J. Math. Appl.* – 2009. – **352**. – P. 206–217.
26. *Tribel H.* Theory of function spaces. III. – Basel: Birkhuser, 2006. – XII + 426 p.

НОРМАЛЬНЫЕ КРАЕВЫЕ ЗАДАЧИ ДЛЯ ПОЛУЛИНЕЙНЫХ ЭЛЛИПТИЧЕСКИХ СИСТЕМ В ВЕСОВЫХ ПРОСТРАНСТВАХ ОБОБЩЕННЫХ ФУНКЦИЙ

Установлена разрешимость в весовых пространствах обобщенных функций нормальных краевых задач для линейных эллиптических по Петровскому систем дифференциальных уравнений и найдены достаточные условия разрешимости таких задач для полулинейных эллиптических систем дифференциальных уравнений с краевыми данными из весовых пространств обобщенных функций.

NORMAL BOUNDARY-VALUE PROBLEMS FOR SEMI-LINEAR ELLIPTIC SYSTEMS IN WEIGHT SPACES OF GENERALIZED FUNCTIONS

The solvability of normal linear boundary-value problems for linear Petrovskii elliptic systems of differential equations in weight spaces of generalized functions and the sufficient conditions of solvability of such problems for semi-linear elliptic systems of differential equations with boundary dates from weight spaces of generalized functions are obtained.

Львів. нац. ун-т ім. Івана Франка, Львів

Одержано
10.01.11